GEORGE D. FLORESCU

Pe malul Dîmboviței la obîrșia Podului Mogoșoaiei în anul 1804

La îngrijorările pe care le aveau încă de la sfîrșitul veacului al XVIII-lea acei pe care, fie norocul, fie nenorocul — îi așezase din vremi pe marginea dreaptă a albiei Dîmboviței, stăpînirea țării se osîrdise a îngriji de bunul mers al gîrlei și a stăvili prăpădurile asupra celor ce-și vedeau adesea agonisita unei vieți — dacă nu chiar a cîtorva vieți, măcinată de furia apelor [1].

Un mănunchi de anaforale — unele foarte lungi și adesea încîlcite și searbăde, — pentru a învedera răul și a pune stavilă prin poveți înțelepte, deschid ochii și lui Alexandru vodă Ipsilante, și lui Mihail Șuțu vodă, și lui Alexandru vodă Moruzi, și aceasta încă de prin anul 1780 [2], iar la 1804 Radul Golescu — ca vel vornic al obștilor — este însărcinat a cerceta unele plîngeri a cîtorva stăpîni de pe malul drept al gîrlei, între mănăstirea sfîntului Ioan cel Mare și Curtea Veche, pentru a aduce Dîmbovița la vechea ei matcă. La acest mănunchi de acte era anexată și o schiță de plan [3], foarte lămuritoare, fără însemnarea precisă a caselor ci numai a stăpînilor, fără numele autorului, dar cu legendă și cu scară în stînjeni și palme.

Defunctul Iuliu Tuducescu, binecunoscutul paleograf al Academiei Române și al Arhivelor Statului timp de mai bine de un pătrar de veac, descoperind în anul 1899 printre actele fostei mitropolii a țării această schiță de plan, cunoscînd pe Constantin C. Sărățianu magistratul, iubitor al trecutului și cercetător de documente vechi, i-a împărtășit o schiță de mînă după acel plan, pe care tînărul de atunci magistrat a păstrat-o pentru studiile sale istorice. Cum Sărățianu știa că mă îndeletniceam cu trecutul orașului București mi-a înmînat în 1930 manuscrisul lui Tuducescu, și cum istoricul Ioan C. Filitti — pe acea vreme lucra la monografia bisericii sfîntul Dimitrie din spatele fostului palat al Poște-

[1] Tema de față a constituit subiectul unei comunicări expuse la Muzeul de istorie a municipiului București în anul 1958 martie 21. A se vedea și prețiosul studiu al prof. univ. A. Sacerdoțeanu intitulat *Un document cartografic bucureștean din 1803—1805*, în București IV. (1966) pp. 245—255.

[2] În dosarul de la Arhivele statului, București, Mitropolia, 458/277 în anaforaua boierilor din 5 noiembrie 1804 se amintește de actele pe care le-au avut în față aceștia, primul fiind anaforaua din 2 septembrie 1780 către Alexandru vodă Ipsilanti.

[3] *Ibidem*, actul 7.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

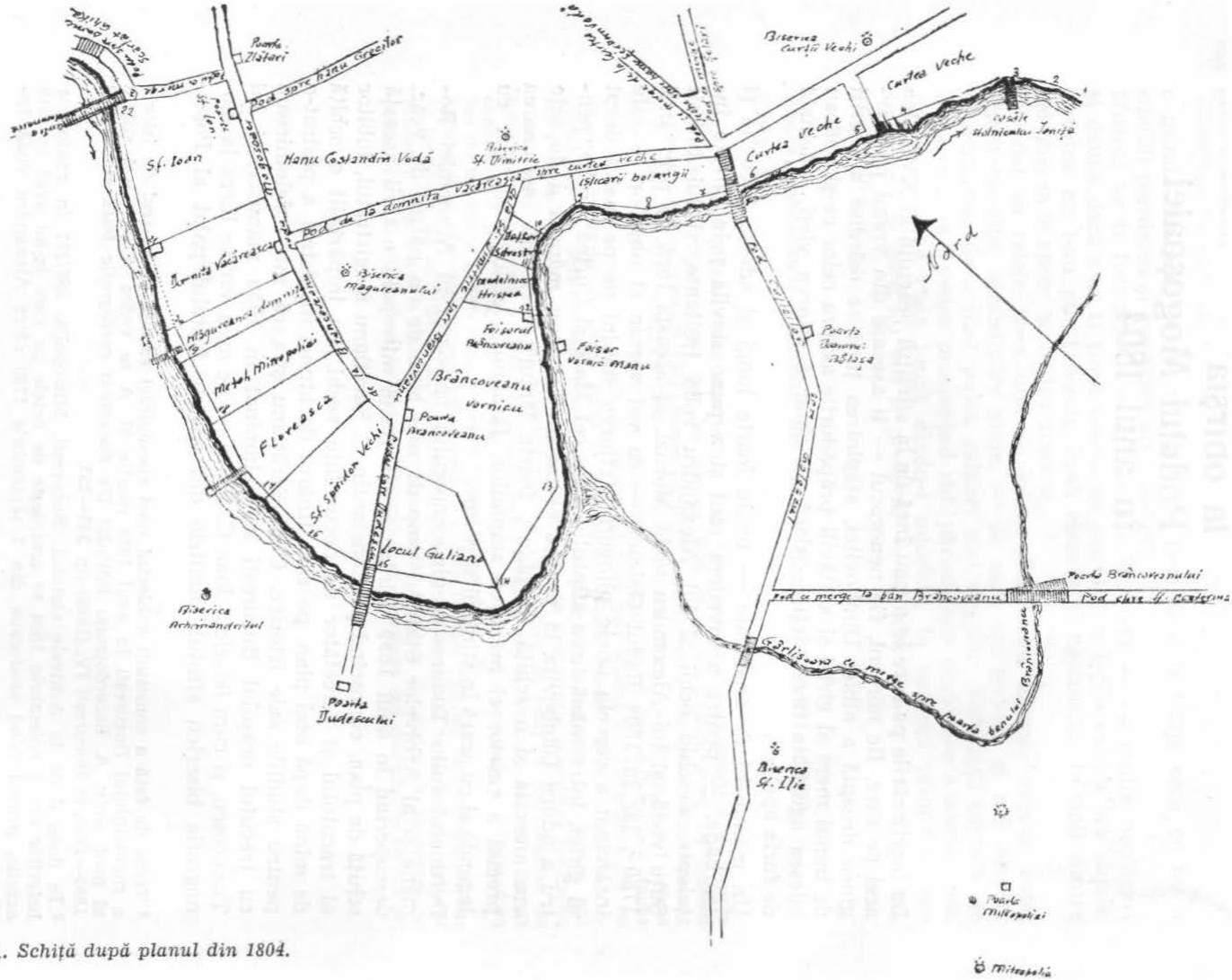

1. *Schiță după planul din 1804.*

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

lor[4], — înțeles cu posesorul schiței, am împrumutat-o acestuia. Tîrziu de tot am aflat alăturată unei anaforale din 1804, schița nedatată a cotului gîrlei, de unde am dedus și data ei. Însă ce diferență între schița aceasta și aceea a lui Tuducescu ! Numele caselor, hotarele lor, locul bisericilor și ductul „podurilor" erau păstrate, însă : lărgimea gîrlei era mult depășită și toate însemnările ajutătoare ca și legenda aflată în colțul superior drept, erau lipsă.

Am pus pe un fotograf încercat — pe Alfons Ebner, azi și el dispărut — să-mi facă o reproducere, intenționînd să scriu încă din 1935 un studiu ; dar au trecut an după an, iar cînd m-am dus la Arhivele statului să fac măsurătoarea originalului ca dimensiuni, nu am mai aflat prețiosul plan.

Credeam pierdut pe vecie acest document interesant, dar Paul I. Cernovodeanu, zelosul și pricepătul cercetător al trecutului orașului nostru, făcînd cercetări la Arhivele statului din imboldul meu, a aflat la unul din numerele indicate de mine, schița pe care o fotografiasem acum vreo 40 ani.

Iată ce proprietăți sînt menționate în această schiță :

Mănăstirea Sf. Ioan. Aci avem o întindere mare de teren cuprinsă între „Podul ce merge la Curtea domnească"[5], în prezent strada Mihai Vodă acolo unde începe deci Podul Mogoșoaiei spre stînga în vale o parte din acest mal al gîrlei pe care azi este traseul străzii Ilfov, la miazăzi o altă stăpînire pe care o însemnăm cu nr. 2. Azi o stradă mare îngustă coborînd din calea Victoriei în fața Palatului Muzeului de istorie al R.S.R., spre fostul palat al sfaturilor populare este strada Marconi.

Încă din vremea lui Mihnea Vodă zis Turcitul — din a doua sa domnie dintre 1586—1591 înainte de 5 octombrie 1591, — Andrei vistierul un mare dregător al Țării împreună cu fratele său Dumitru, au ridicat aci o mănăstioară cu hramul sfîntului Ioan Botezătorul zisă adesea și sf. Ioan Crăstitel, de care a avut grijă în urmă ginerele lui Andrei vistierul : Preda Buzescu din Cepturoaia, unul din cei trei frați Buzești.

În marginea de sus a mănăstirii se aflau pe la mijlocul veacului al XVII-lea casele faimosului Stroe Leordeanu, acea „Matcă a tuturor răutăților" din Țara Românească. Nepotul de fiu al acestui boier era Radul Spătarul ce și-a luat numele de Golescu, pe la începutul veacului următor, dregător însemnat, înrudit cu Vodă Constandin Brîncoveanu. Coborîtorii acestuia părăsind aceste meleaguri, mănăstirea închinată la așazisele sfinte locuri, cam mistuită de vremuri, a avut ca oblăduitor înnoitor pe ctitorul atîtor lăcașuri de rugă de pe întinsul țării pe Brâncoveanu Vodă, care a ridicat-o de iznoavă și i-a dat ființă. Lăsată însă din nou în voia soartei și în grija călugărilor greci s-a măcinat în scurgerea veacului al XVIII-lea. Așa o va fi prins-o marele cutremur de pămînt din 14/26 octombrie 1802, aducînd beteșuguri chiliilor și lă-

[4] Ioan C. Filiti, *Biserica Sf. Dumitru din București (Str. Carol)*, extras din revista *„Biserica ortodoxă română"* pe mai-iunie 1932. București, ed. Tipografia cărților bisericești, 1932.

[5] Nu trebuie confundată această curte cu Curtea Veche. La 1804 curtea domnească zisa Curtea Nouă era în Dealul Spirei.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

cașului bisericesc. Meremetisirile ce s-au mai făcut, toate fiind mai mult o spoială, nu au ajuns decît să lungească agonia. În veacul trecut era cunoscută sub numele de sfîntul Ioan cel Mare spre a fi deosebită ca hram de alte case de rugă cu același nume de sfînt. Ruinării chiliilor și părăsirea lor de acei care nu-și mai găseau un rost în țara noastră a urmat încetul cu încetul și măcinarea a însăși bisericii cu toate că ea era necropola a mai tuturor neamurilor mai înstărite din preajma ei. Secularizarea averilor mănăstirești a făcut ca și călugării greci să nu-și mai afle un rost aicea dar dărăpănarea și-a urmat drumul, încît pe la sfîrșitul veacului trecut stăpînirea a găsit cu cale a o șterge de pe fața pămîntului, aceasta înfăptuindu-se la 1874—1875.

Așa i-a fost ursita. Și în scurgerea de aproape un pătrar de veac, atunci cînd în biserică nu se mai slujea, cei care și-au avut fiii înăuntru, fie în jurul ei, mormintele celor dragi ai neamului lor, le-au strîns oasele și le-au adus să le puie la adăpostul unor profanări, la cimitirul bucureștean ce luase ființă tot pe malurile aceleiași gîrle, dar hăt ! mult mai în josul Bucureștilor, pe întinsul loc al Belului.

Stăpînirea grijulie poate pentru alte rosturi — accentuăm că în preajma sf. Ioan cel Mare, adesea numit și „cel vechi" se aflau vreo alte șase biserici toate de mir — a ridicat pe o parte din maidanul rămas după măcinarea totală a Sf. Ioan, o căsuță scundă unde a adăpostit instituții fără nici un rost ce fuseseră cîndva pe acolo, iar generația nouă — hai să zicem — „a noastră" — a văzut ridicîndu-se la începutul veacului prezent una din podoabele arhitectonice ale scaunului de domnie : Palatul Casei de Depuneri și Consemnațiuni, devenit Palatul CEC-ului de astăzi.

Domnița Văcăreasca. Pe o lungime de vreo 53 de stînjeni de-a lungul Dîmboviței, cu un chioșc pe marginea gîrlei, aflăm însemnarea locului unei Domnițe Văcăreasca. Această domniță este Ecaterina, soția a treia — încă din iulie 1783 — a luminatului stîlp al literaturii noastre : Ienăchiță Văcărescu, fostul mare ban al țării, această domniță fiind una din fiicele lui Nicolae vodă Caragea și al Tarsiei doamna, văduvă încă de la 11 iulie 1797 — cînd își pierde pe neașteptate soțul care nici nu împlinise vîrsta de 60 de ani. Împovărată de o clironomie încurcată, căci bărbatul i se stinsese din viață în dregătoria de mare vistier al țării lăsînd daraveri nelimpezite cu vistieria domnească, pe deasupra : neînțelegerile cu fiul cel vitreg, celălalt poet Văcărescu : Alecu, și mai fiind rămasă și mamă a trei odrasle nevîrstnice lăsate sub oblăduirea a celor doi bani Dimitrie, unul, un Ghika, al doilea, un Racoviță, primul un văr primar prin alianță [6], al doilea un prieten, om de nădejde și chiar vecin spre miază-noapte [7], cărora domnul — era Alexandru Ipsilante vodă — le mai alăturase pe Nicolae Mavrocordat spătarul, cumnatul domniței Ecaterina fiind soțul Smarandei Caragea, „ca unul ce este orîn-

[6] Era încă din 1746 soțul Mariei Barbu Văcărescu, moartă după 1782 cînd știm că-și face diata.

[7] Acest Dumitrașco Racoviță, avea stăpîniri pe „Podul" Mogoșoaiei, ce se întindeau peste Magazinul Victoria și edificiul fostei Prefecturi de Poliție a Capitalei (v. și George D. Florescu, *„Din Vechiul București"*, București, 1935, pp. 118—119, nr. 16).

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

duit pentru catastişe şi seneturi ale vistieriei domneşti ce se vor fi aflînd închise în sipetele răposatului". Aceştia văzînd că nu pot prididi cerinţelor lui Alecu Văcărescu, sfătuiesc pe domniţă a vinde din stăpîniri, iar peste cîţiva ani Nicolae — al treilea poet Văcărescu — ajuns în vîrstă legiuită, vinde casele, pe semne după stingerea din viaţă a domneştii sale maici.

Însă aceste case ale lui Ienăchiţă Văcărescul nu erau de obîrşie Văcărească, ci prin cumpărare.

Voi reproduce un fragment dintr-o întîmpinare a lui Ienăchiţă vistierul din 1776 către acelaşi Alexandru Ipsilanti Vodă :

„Fiindcă în fericite zilele mării tale am cumpărat locul caselor" dumnealui Manolache Vataţe, ce este lîngă mănăstirea sfîntului Ioan de aci din Bucureşti, zapisul de cumpărare scrie că din cît loc va ieşi din zidul mănăstirii sfîntului Ioan pînă la locul răposatului spătar Pârvul Cantacuzino [8], ce l-au cumpărat Prea Sfinţia Sa Mitropolitul [9], doao părţi iaste locul mieu şi a treia parte a luminatei domniţe Caterinii [10] . . . . . "[11]. Acest document este extrem de însemnat, căci lămureşte un alt lucru interesant că Manolache vel agă din marginea sudică a chiliilor sfîntului Ioan din planul aflat de Prof. I. Ionaşcu la Moscova şi datat de domnia-sa pe la 1770, este Manolache Vataţe, despre care ştim de aiurea [12] că a fost înaintat mare vistier, fiind în mare cinste pe acea vreme, cum reiese din chiar efemeridele socrului său Mihai Cantacuzino vistierul, cunoscutul genealogist al sfîrşitului veacului al XVIII-lea [13]. Ştim de altfel că acest Manolache Vataţe, soţul Mariei Mihai Cantacuzino încă de la 1767, şi-a vîndut toate averile din ţară împreună cu socrul său pentru a se expatria de bună voia lor şi a pleca în Rusia la 2 mai 1776. În ceea ce priveşte aşezarea locurilor Vataţi, care evident că au fost stăpîniri cantacuzineşti mai înainte, clironomie din rămasurile lui Drăghici Spătaru [14] la strănepoţii săi, dacă nu vor fi fost şi aci alte schimburi cum vom arăta mai departe, se întindeau între strada de azi Marconi, pînă spre strada Rîureanu. Casele odată vîndute au devenit posesiuni : la miazăzi părţi a cumpărat Ştefan Belu, un macedonean devenit mare bogătaş şi Ioan Hagi-Mosco, unul din primii bancheri de la noi. Casele reînoite de alţi stăpîni au fost cunoscute la sfîrşitul veacului scurs sub numele de casele Prager. În marginea străzii Marconi s-a ridicat un bloc în care la colţ s-a adăpostit multă vreme un magazin universal condus de cîţiva francezi care procurau toate mărfurile de la

[8] A căzut mort la 10 decembrie 1769 în lupta de la Comana.

[9] Le cumpărase mitropolitul Cosma (v. George D. Florescu, *op. cit.*, pp. 112—113, nr. 6).

[10] Era născută Mavrocordat.

[11] Documentul poartă data de 22 ianuarie 1776 (v. *Acad. RSR.* pach. CLIV, nr. 215).

[12] N. Iorga, *Genealogia Cantacuzinilor*, editată de G. Gr. Cantacuzino, publicată şi adnotată de ..., Bucureşti, Institutul de arte grafice şi editura „Minerva", 1902, p. 167—197.

[13] v. *Ibidem*, p. ?

[14] Este fiul cel mai în vîrstă al fostului mare postelnic Constandin Cantacuzino din veacul al XVII-lea. A murit la 1667 şi va fi avut şi el stăpîniri pe aci rămase la urmaşi.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

Paris. La catul superior, cu trecerea anilor, se așezase o bancă engleză „The Bank of Roumania“ [15] și apoi un alt magazin cu de toate „Sora“, acolo unde azi este magazinul „Fortuna“.

Măgureanca Domnița. Întinderea care urmează, o fîșie îngustă, poartă însemnarea „Măgureanca domnița“.

Această domniță este altă Ecaterina, precum o amintește Enăchiță vistieru Văcărescu. Ea este fiica lui Ioan Vodă Mavrocordat, domnul Moldovei și era și a Mariei Teodorache Guliano, încă dinainte de 1750 soția polcovnicului principe Răducan Cantacuzino, cel care își află moartea, pe neașteptate, la 1 martie 1774, dintr-o căzătură de pe un armăsar la o vînătoare. Domnița Ecaterina, în anul al doilea, ai văduviei sale, încredințează pe cei doi fii nevîrstnici : Iancul, de 18 ani, și Nicolae, de 13, cumnatului ei Mihai Banul, amintitul genealogist, care-i ia cu dînsul în Rusia în 1776. Ea se lipsește a părăsi căminul familial bucureștean, măritîndu-și fiica Lucsandra, chiar în 1776, cu Costache Ghika, cel mai mare din fiii lui Dumitrache Banul. Fiii ei expatriindu-se, nu și-au păstrat nici o stăpînire asupra casei părintești care aș crede va fi fost înjugată terenului alăturat la miazăzi de care voi vorbi îndată.

Nu am putut afla cînd se va fi stins din viață această domniță Măgureanca, care la 1804 era de 30 de ani văduvă și pesemne pe pragul bătrîneței. Va fi fost astrucată în ctitoria de peste drum a caselor ei, zisă a Măgureanului [16], înălțate la 1768 de cumnatul ei Părvul Cantacuzino marele spătar.

Trăitor în case ce se ridicaseră pe terenul Măgurencii domniței, vom afla peste vreo 30 de ani pe un alt Văcărescu, pe acel Teodorache [17], poreclit : „Furtună“, vijeliosul chip de dregător dîrz și neînfricat din timpul domniilor lui Grigore Dimitrie Ghika Vodă și a fratelui acestuia Alexandru Dimitrie Ghica vodă, dar nu ca un scoborîtor direct, ci ca un cumpărător și el din averea Văcărescu, el fiind fiul lui Constantin R. Văcărescu fiind nepot deci de văr primar al lui Enăchiță Văcărescu.

Metohul mitropoliei. Trecînd ulucile ce despărțeau pe Măgureanca domnița de alt teren mult mai întins, aflăm stăpînirea Mitropoliei țării, însemnată cu numele de : „Metohul Mitropoliei“. Era în stăpînirea aces-

[15] A fost condusă de un englez Ernest Goodwin care se căsătorise în 1874 la Geneva cu Maria nepoata de fiu a lui Mihail Grigore Șuțu vodă, fiica lui Costache beizadea și al Ecaterinei Ioan Sc. Mihălescu.

[16] Singura amintire rămasă despre existența acestui lăcaș de rugă este pisania lui ce se află depusă în lapidarul de la biserica Stavropoleos de mîini pioase cu prilejul ștergerii de pe fața pămîntului a bisericii Măgureanului.

[17] În mănunchiul de acte în care se află schița de plan a acestui mare cot al Dîmboviței pe care îl înfățișez aci în ceea ce privește stăpînirile la anul 1804, (v. Arh. St. Buc., *Mitropolia* 458/277, dec. 6) aflăm amintit numele lui Teodorache Văcărescu ca proprietar pe malul vechiului curs al gîrlei, între logofătul Ștefan Balu, și Școala domnească. Documentul este fără dată. Am putut-o totuși fixa între 26 aprilie 1832 și 1 martie 1833 judecînd după faptul că în el se amintește marele logofăt Ștefan Belu cu casa sa nr. 1042 și băneasa Elisabeta Brâncoveneasca cu casa nr. 1030. Prin urmare prezența în act a bănesei implică ritos că soțul ei era răposat și se știe că Grigore banul s-a stins din viață la 27 aprilie 1832, iar prezența logofătului Belu ne arată că mai era în viață. El a murit la 1 martie 1833.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

teia prin primire în dar de la Maria Teodorache Balș [18], fostă și soția lui Ioniță Guliano, singura fiică a lui Părvul Cantacuzino marele spătar și fost mare ban, remarcat în rîndul personalităților de bază trăitoare în București. În planul din 1770 la rubrica : „Domus Boyaronum" este notat și „Pr[inceps] Parvali Cantacozin", adică principele Pîrvul Cantacuzino. Acesta este al doilea fecior al banului Matei din Șireau zisă „Măgureancă", frate mai mare al polcovnicului Răducan. Mențiunea în amintitul plan a numelui și a titlului acestui mare dregător al țării, implică în chip logic existența sa la data elaborării planului de la Moscova căci știm ce rol important a jucat între 1768 și 1769 în conflictul ruso-austro-turc.

Țin totuși a preciza un fapt necunoscut pînă azi și anume că aceste stăpîniri bucureștene ale Părvului Cantacuzino nu erau prin moștenire de la înaintași direcți ai săi ci era o stăpînire ajunsă în mîinile sale prin schimb, așa cum o demonstrează documentul din 1761 [19].

Casele lui Părvu Cantacuzino din planul nedatat de la Moscova sînt case ridicate de Șerban Vodă Cantacuzino, și rămase fiului său de la care le-a moștenit al doilea fecior al Beizadelei Gheorghe, acel Toma biv vel medelnicer, case pe care acesta din urmă le face schimb cu un scoborîtor al fratelui domnului amintit.

După pristăvirea spătarului Părvu, locurile sale din București au fost căzute — cum se spunea în vechime — pe seama fiicei sale amintite care le-a dăruit mitropoliei țării, în preajma părăsirii pentru vecie a țării împreună cu soțul ei Teodorache Balș mare agă muntean.

Pe acest loc Mitropolia a așezat cîțiva călugări iar aci a fost adăpostită cîndva prima școală a Sfîntului Sava. Numele străzii Rîureanu amintește pe unul din absolvenții însemnatei școli, și se află chiar în marginea de sus a fostului Metoh restul locului fiind expropiat de stăpînire cu prilejul canalizării gîrlei din anii 1879—1883.

Floreasca. Din spatele vechilor chilii ale metohului, pe ici și colea, cu înnădituri de ziduri „de piatră", cum se spunea pe atunci, trecem pe locul Anicăi Vorniceasa, văduva încă de la 1801 a vornicului Ioniță. Ea era fiica banului Dumitrache Ghica și a Mariei Barbu Văcărescu, deci o nepoată a lui Enăchiță Văcărescu Vistierul. Era și ea împovărată cu o casă grea la 1804, avînd 4 odrasle nevîrstnice și a trăit acolo pînă la foarte adînci bătrîneți, la aproape 100 de ani, stingîndu-se din viață între 1842—1847 sub oblăduirea fiului ei cel mai mare Iordache, în pragul marelor prefaceri ce trebuiau să aducă regenerarea țării din 1848. Despre această casă am scris acum 36 de ani [20], într-o mică evocare a vechiului cămin bucureștean din marginea mahalalei Scorțarilor. Și casa și locul înconjurător au dispărut pe deaîntregul între 1879—1883. Accentuez doar asupra unui fapt care poate că își are locul a fi amintit. Din porunca stăpînirii țării — și aceasta pe la 1878 — ca un respect

[18] v. pentru alte informații și George D. Florescu, *op. cit.*, pp. 112—113, nr. 6, sub titlul Metropolit Cozma.

[19] Arh. St. Mitropolie, pach. 171, doc. 2 cu data de 28 octombrie.

[20] v. George D. Florescu, *Istoricul unei vechi case bucureștene : Casa Floreștilor din mahalaua Scorțarului*, extras din revista *Bucureștii-Vechi*, anul I—V, București, 1935, 16 pagini, cu rezumat francez (4 mai 1935).

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

față de o soră de fost domn al Moldovei [21] și totodată și nepoată de domni ai ambelor țări [22], trăitoare de mai bine de o jumătate de veac în străvechile ziduri ale casei familiale, a dispus ca zilele de adînci bătrîneți — fosta vornicească Anica a lui Iordache, nora celei de care am vorbit aci mai sus se apropia la rîndul ei de vîrsta de 90 de ani fiind și greu bolnavă, să-i fie cruțate și neturburate ultimele clipiri ale vieții prin părăsirea locuinței sale supuse expropierii cu prilejul canalizării Dîmboviței. Lucrările edilitare și-au urmat drumul, casa Florească căzînd sub cazmalele care i-au șters ființa, după petrecerea din viață, la 20 februarie 1878 a aproapei nonagenarei stăpîne.

În această veche casă cu grădina la spate spre vechea albie a Dîmboviței, au fost nenumărate întruniri încă din prin 1846 ale Asociației „Dreptate-Frăție" din care făceau parte fiii vornicului Iordache : Grigorie, Iancu, Costache și Dumitrache, și acolo multe s-au statornicit în prelegeri tainice între Nicolae Bălcescu, frații Golești, Magheru, Eliade și alții, alături de cei ai casei Florească, sub veghea chibzuită și înțeleaptă a coanei Luxița, fiica mai mare a stăpînului cuibului de revoluționari.

Pe o mică porțiune din ce rămăsese din terenul Florească după canalizarea gîrlei, s-a clădit o sală mare de gimnastică a prof. Moceanu și tot acolo a fost și sediul cîndva a Societății de tir din România.

În vremurile noastre, aci s-a ridicat teatrul zis Regina Maria, care a devenit localul Operei Române și azi al Operetei noastre.

Sfîntul Spiridon Vechi. Trecînd printr-o portiță joasă, cu ușă groasă de stejar, în zidul de miazăzi al grădinei Florească, acolo unde se aflau scunde chilii de călugări, se intra în micuța curte cu pietre bolovănite a mănăstioarei Sfîntului Spiridon celui vechi.

Aci avem bisericuța : un giuvaer de arhitectură autentică a primei jumătăți a veacului al XVIII-lea, văduvită și de întinsele chilii ce o înconjurau, și de cuhnii, și de grajduri, și de locuințele călugărilor cu toate încăperile trebuincioase unei gospodării mănăstirești. Lăcaș de rugă, ctitoria este folosită încă din 1747 din cucernica rîvnă a unui domn luminat : Constantin Mavrocordat, în a doua sa domnie munteană, și a doamnei sale Ecaterina, născută Roset din Moldova.

Micul, austerul și umilul lăcaș bisericesc — ridicat acum 300 de ani — azi în preajma Teatrului de operetă, pare îngropat, căci pentru a intra în el te cobori cîteva trepte pășind pe un pridvor împodobit de patru stîlpi cu fusuri în torsade și cu crestături florale [23].

[21] Mihail Grigorie Suțu, domn : 12 iunie 1819 — 29 martie 1821.

[22] Mihail Constantin Suțu, bunicul vornicesei, domn între iulie 1783 și mai 1802 în amîndouă principatele, și Alexandru Nicolae Suțu, unchiul vornicesei, domn de asemenea atît în Moldova cît și în Țara Românească între 1801 și 1821, nepot de frate al precedentului.

[23] Grigore Ionescu, *București — Orașul și monumentele sale,* București, 1956, Editura Tehnică, pp. 70—71. v. și George Florescu, *Din istoricul mînăstirii Sf. Spiridon Vechi,* în *Glasul bisericii.*

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

Locul Guliano. Şi acum trecem drumul, adică podul ce duce la Dudescul ce se găsea la 1804 coborînd de la poarta Brâncoveanului spre podişca dinspre Dîmboviţa ce ducea în mahalaua Dudescului, lăsînd la dreapta mahalaua Arhimandritului.
Termenul întrebuinţat de către anonimul alcătuitor al schiţei de plan din 1804 lasă să se înţeleagă că la acel an nu mai era nici un stăpîn efectiv asupra acestui loc.
Se pune totuşi o întrebare : Cine este acest Guliano ? Căci acest neam de veche obîrşie greacă s-a statornicit în ţările noastre încă din primele decade ale veacului al XVIII-lea, dînd chiar două Doamne ale ţărilor noastre : pe Zamfira a lui Ioan I. Alexandru Mavrocordat vodă şi pe Maria a lui Ioan II Nicolae Mavrocordat vodă.
În ceea ce priveşte pe Guliano de la 1804 pot preciza că la 1797 egumenul de la Stavropoleos se jăluieşte lui Alexandru Ipsilanti vodă, că vornicul Florescul — este amintitul Ioniţă — mănăstirea sfîntului Spiridon Vechi, şi clucerul Teodorache Iuliano, aruncînd pe malul Dîmboviţei gunoaie, au împins matca gîrlei spre mănăstirea Arhimandritului şi pe ceilalţi vecini de asemenea, încît „este teamă de surpare de binele“ [24], Domnul orînduind pe Radul Golescul vornicul obştirilor să se facă cercetare. De aci reiese că cei trei făptaşi trebuiau să se retragă cu cîţiva stînjeni pentru a aduce Dîmboviţa la vechea ei matcă.
Interesant este că peste cîteva decenii, acest teren este aflat închegat în marea stăpînire de aci a Brîncovenilor şi aş crede că va fi fost trecut încă de pe vremile acestea de către scoborîtorii lui Tudorache Guliano în mîinile lui Grigore Brîncoveanu, ultimul scoborîtor mascul al lui Constandin vodă. Fac menţiune că a treia soţie a lui Nicolae Brâncoveanu, de care voi vorbi îndată şi care era unchiul lui Grigorie, a fost Elena Morusi, fosta soţie a altui Ioniţă Guliano, pe care o cred că va fi fost şi mama lui Tudorache clucerul.

Brîncoveanu Vornicu. Am ajuns la terenul cel mai întins din cîte au fost pe aceste meleaguri, în faţa obîrşiei „Podul Mogoşoaiei“, la amurgul veacului trecut, avînd chiar poartă mare de intrare la colţul dintre amintitul „pod“ şi drumul de la Brăncoveanul la sfîntul Dimitrie, care nu este decît actuala stradă 30 Decembrie, în faţa bisericii cu hramul amintit.
Brăncoveanu vornicul de la 1804, este Grigorie fiul unic al lui Manolache banul şi acest Grigorie este aflat cu această dregătorie încă cu un an înaintea planului nostru. Era atunci în vîrstă de 33 de ani şi-şi alesese ca tovarăşă de viaţă, cu vreo zece ani înainte pe o mîndră moldoveancă : Safta, din vechea stirpă a Balşilor. În lipsă de scoborîtori direcţi, ca ultim vlăstar al Brîncovenilor, înfiase încă din 1801 pe o nepoată de soră a soţiei sale, pe Joiţica, fiica lui Alexandru Mavrocordat şi Ecaterinei Balş, cu toate că el avea rude din sîngele părintesc, prin două din surorile sale : Maria Grigore Băleanu, şi Elena Grigore Cantacuzino-Paşcanu.
Într-un plan al Bucureştilor de la 1791, pe care l-am studiat acum 36 de ani [25], pe aceste locuri aflăm ca stăpîn pe un principe Brîncoveanu

[24] V. A. Urechia, *Istoria Românilor*, seria I, vol. VII, pp. 135—139.
[25] v. George D. Florescu, *Din Vechiul Bucureşti, op. cit.*, pp. 110—111.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

amintit de cartograful austriac Purcel, care-i dă și epitetul distinctiv „der aeltere", adică : cel mai în vîrstă. Acesta era unchiul bun al lui Grigorie vornicul : Nicolae Brăncoveanul, mare ban și apoi mare vistier. La 1802, Nicolae a fost chemat de la Focșani de către Hasan aga, la fuga lui Mihu Suțu vodă din scaunul țării. Om trufaș, Nicolae își luase cîndva și numele de Nicolae Basarab, așa cum făcuse și domnescul său strămoș. El este de asemenea acel : „Principe Brankswan" din planul nedatat aflat de Prof. Ionașcu la Moscova. Moștenise casele acestea cu întinsul lor loc, de la părintele său Constantin, nepotul de fiu al voevodului anonim, singurul vlăstar bărbătesc scăpat ca prin minune din groaznicul măcel din ziua de 15 august 1714.

Nicolae Brăncoveanul, om de gust rafinat, adînc cunoscător și iubitor de cai frumoși, de preț și de rasă, dar nu prea statornic — sau norocos — în ale căsniciilor, căci a avut trei neveste din care de două ori s-a despărțit, însă fire mîndră, poate și semeț, om de nădejde a mai tuturor domnilor ce-și schimbau scaunul de domnie, cînd la București, cînd la Iași, și totuși hăinit de alții, a înfruntat pînă și surghiunuri și închisori, pierzîndu-și pe vremea șederii sale nevoite la Arvanitohori (Arbănaș) în Bulgaria, la 1790, pe singura sa odraslă : un fiu Constantin, de 20 de ani. Rămas fără scoborîtori firești, după ce și-a meremetisit în scurgere de ani de zile casele părintești, destul de măcinate și-a luat aproape ca fiu de suflet pe singurul nepot ce-l avea, pe Grigore, pe care l-a îndrumat încă din tinerețe pe calea vieții. Cu toate că tatăl acestuia mai trăia în marile sale palate de moștenire brîncovenească de la poalele dealului mitropoliei țării. Grigorie a fost acela care încă de la 1794, a locuit alături de unchiul său aci în casele cu grădină mare, cu foișor lîngă gîrlă, cu paraclis, și cu toate dichisele unui cămin boieresc. La stingerea din viață a acestui unchi la 31 ianuarie 1804 [26] a rămas alături de soția sa și de frageda copiliță înfiiată, încheindu-și și el la 27 aprilie 1832 [27] o viață în slujbe înalte ; devenise mare ban și fusese cinstit (cu epitetul de Baș-boier al Țării Românești, după

[26] În extrem de interesanta și documentata d-sale lucrare din 1935 *Contribuții la istoricul mănăstirii Hurez după documente inedite din arhiva Spitalelor Civile*, extras din revista „*Arhivele Olteniei*" nr. 79—82, mai—dec. 1935, la nota 176, Prof. I. Ionașcu, se îndoiește de afirmația mea din lucrare „*Din Vechiul București*", la p. 110 nota 188, a anului 1804 ca cel al morții lui Nicolae Brîncoveanul, și discută posibilitatea că ar fi putut fi chiar înainte de 13 iunie 1804. Anul îl avem din cercetările mele personale în arhivele familiei. Timp de mai bine de un pătrar de veac am lucrat cu defunctul Ioan C. Filitti la genealogiile familiilor din Țara Românească, și el preconiza a nu se indica ziua. Știam totuși amîndoi că banul Nicolae murise în primele două luni ale anului 1804. Azi pot preciza și ziua după prețioasa știre aflată în vol. XIX partea II, 1938, p. 197—8 din marea colecție Hurmuzache. Este scrisoarea lui Merkelius din București la 3 februarie 1804, unde aflăm că : Der aeltere Reichsfürst und hiesige gross Ban Nicolaus Brancowan ist gestern hier benrdigt worden". Aș crede că locul de veci și-l va fi avut în m-rea sf. Ioan cel Mare, și nu în paraclisul de lîngă palatele sale, aceste paraclise neservind și de necropolă cum reiese din studii făcute în acest sens.

[27] În „*Curierul Românesc*" de joi 28 aprilie 1832, nr. 26 la p. 104 se spune : „Miercuri noapte la 27 către 28 D. Marele Ban și prinț Grigore Brâncoveanu a răposat". ; iar în nr. 27 al aceluiași *Curier*, purtînd data de 1 mai 1832 la p. 107 avem și rubrica : Necrologie, alaiul de înmormîntare al banului.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

petrecerea din viață a bătrînului Dinu Filipescu ce-l precedase pînă la 1817, nu fără să-și fi văzut și fiica măritată cu un scoborîtor de neam oltenesc, cu Gheorghe Dimitrie Bibescu, ajuns chiar pe scaunul domnesc la 1842, dar și nepoți și nepoate, care i-au liniștit zilele de bătrînețe. Țin să precizez însă aci că aceste locuri socotite ca brăncovenești prin moștenire nu erau stăpîniri ale acelor boieri, nici din clironamie brăncovenească și nici din cea cantacuzinească, cum s-a crezut pînă acum [28]. Lucrul decurge dintr-un act emanînd din cancelaria lui Mihai Constantin Suțu vodă și purtînd doar leatul 7293, fără lună și zi, adică 1785.

În textul actului, încă din primele rînduri, ni se statornicește locul unde erau casele lui Nicolae Brăncoveanul vistierul, și anume : ce se aflau în mahalaua Șerban vodă, adică în mahalaua ce era lîngă biserica de lemn a lui Șerban vodă precum am amintit adineauri și ne mai lămurește actul că tatăl lui Nicolae Brăncoveanu, făcuse schimb cu domnia a caselor sale prin hrisov al lui Grigore Ghika Vodă la anul 1749, și se amintește în acest lung hrisov, că în domnia lui Constandin Brăncoveanu vodă : „după ce s-au înstrăinat Toma spătarul, din porunca împărătească toate rămasurile acestuia au fost luate de domnie pînă în domnia lui Ioan Vodă Mavrocordat și atunci fiind vreme de răsmeriță și aflîndu-se unii boieri ai țării, cu drepte slujbe, slujind domniei și țării, ale căror slujbe fiind cunoscute și plăcute mai sus pomenitului răposat domn, nu l-au lăsat osteniţele în zadar ci i-au dăruit și i-au miluit, dînd moșiile, viile și țiganii din cele rămase ale Tomei spătarului, la boieri credincioși domniei și țării", printre care și răposatului Iordache Kreţulescu vel vornic".

Se mai amintește, fără a se da o precizare asupra anului și datei la care Ioan vodă Mavrocordat a miluit pe Iordache Kreţulescu cu moșii, vii și țigani precum și cu casele din București ale Tomei spătarul.

Pot preciza data : ea este 15 septembrie 1718, pe baza unui frumos act cu data de mai sus fost în posesia mea, azi în arhivele Muzeului de istorie a municipiului București. Actul din 1718 spune că al doilea fiu al lui Alexandrul Exaporitul întărește lui Iordache Kreţulescu, atunci vel spătar : 11 moșii precum și casele din București, toate ale Tomei spătarul „ce s-au hiclenit față de „domnie și de țară", fără însă a specifica locul lor, prin urmare altele nu erau decît acestea. În deceniile ce au urmat casele acestea au găzduit pe Iordache Ruset, Aga Panaiotache, Dimitrache Spătarul, Nicolae Ruset Spătarul ș. a. În această continuă schimbare de proprietari construcția datorată Tomei Cantacuzino s-a ruinat.

Grigore Ghika vodă, după sfătuirea cu mitropolitul țării și cu boierii divanului, găsesc că „dând dumisale biv vel logofătului — adică lui Costandin Brăncoveanul — numitele case ce au fost ale Tomei spătarului, cu locul lor și dumnealui biv vel logofăt au fost dat pe seama domniei casele dumisale din mahalaua Golescului [29]" face ca aceste proprietăți să revină stăpînilor lor.

[28] V. A. Urechia, *op. cit.*, vol. II, pp. 425—426.

[29] Aceste case se vor fi găsit pe fostul Pod al Calicilor, actuala Calea Rahovei, nu departe de biserica Doamna Bălașa și în apropierea actualei străzi Bibescu Vodă dintre această cale și bulevardul G. Coșbuc. Acolo aflăm de pe la mijlocul veacului scurs, hanul Golescului.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

Iată deci cum locuri cantacuzinești, diferite de cele de care am vorbit adineauri, ce se aflau și ele în marele cot al Dîmboviței, au devenit prin schimb case brîncovenești, iar nu prin moștenire, fie părintească fie cantacuzinească.

Aceste case, pot adăuga, că fuseseră ridicate de Toma spătarul încă cu doi ani înainte de bătălia de la Stănilești, căci avem cunoștință de o scrisoare a acestui sfetnic adresată brașovenilor din anul 1709, în care cere zidari ce-i trebuie să-și spoiască niște case", ce mi-am făcut la București, pînă nu dă răceala" și acolo mai vorbește și de un „știucațiu" ce a lucrat la el [30].

Acest întins loc, care numai pe marginea stîngă a gîrlei, fără terenul Guliano, ce se află înglobat după 1804 în stăpînirea brîncovenească măsura 106 stînjeni și 9 palme [31], a fost tăiat drept la mijlocul lui de noul traseu al albiei Dîmboviței din 1879—1883, rămînînd o întindere din grădină cu foișor la începutul actualei străzi Brîncoveanu, din partea planșeului mai recent construit, teren pe care se află azi splaiul Independenței și s-a ridicat ulterior clădirea Adriatica, iar de partea cealaltă, pe malul drept al nouei gîrle un alt loc — mare — altă frîntură din marea grădină brîncovenească și locul Guliano, pe care se afla încă la amurgul veacului nostru o clădire lipsită de stil, cu două caturi, acoperiș de tablă și fațadă spre miazăzi, casă în care au trăit scoborîtorii fiicei adoptive a ultimului vlăstar brăncovenesc, ai amintitei Doamne Joița, care și-a încheiat zilele la adînci bătrîneți în alte case, departe de cele în care a crescut din copilărie. A murit la 1892 în casa scoborîtorilor fiului ei Nicolae, în ulița Manei Brutarul — actuala stradă General Budișteanu — la numărul 13.

Pe locul unde pînă mai ieri noul curs al gîrlei de la 1883, cotea puțin spre nord-est după ce a trecut sub podul de la obîrșia actualei căi a Victoriei, se află și locul paraclisului casei lui Nicolae Brăncoveanu, ridicat de el la 1802, cu doi ani înainte de stingerea sa din viață, paraclis căruia ctitorul îi pusese hramurile sfinților Dimitrie și Grigorie, și căruia domnul țării de atunci — Alexandru Nicolae Suțu vodă — îi întărise mili și scutelnici.

Pe terenul rămas neted după dărîmarea casei brîncovenești din stînga altarului bisericii sfîntului Spiridon cel vechi, casă în care se adăpostise cîndva și Institutul Antirabic, stăpînirea orașului a crezut nimerit să ridice marele palat al Senatului României. S-a lucrat la temelii, s-au ridicat și ziduri groase și apoi s-au lăsat să se macine în scurgerea de ani de zile, astfel că această mare întindere de pămînt, cu bălării de înălțimea pereților devenise un adevărat maidan pe care se aruncau toate necurățeniile. În vremuri mai apropiate s-a înălțat aici grupul blocurilor noi, Gioconda, ce are în mijloc un frumos bloc turn.

Hristea Medelnicer. Părăsind marea stăpînire brâncovenească ajungem la un loc foarte mic, prins între drumul de la poarta Brăncoveanului la sfîntul Dimitrie, și vechea albie a Dîmboviței. Aci anonimul carto-

[30] Hurmuzachi, vol. XV, part. 2, p. 1537 și N. Iorga, *Brașovul și românii*, p. 113, nr. 7.
[31] În metrii liniari de azi aproape 200 m.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

graf al schiţei menţionează : stăpînirea unui Hristea medelnicer la 1804. Cine este acesta ? Trebuie să afirm că cu toate strădaniile mele nu am putut să-l identific în chip precis.

O sugestie — dar numai o sugestie — care totuşi ar putea să fie o identificare plauzibilă.

Am amintit mai adineauri de pasiunea lui Nicolae Brîncoveanul pentru cai frumoşi şi telegari de rasă şi de preţ. Ne sînt cunoscute cîteva scrisori ale rafinatului ban Nicolae către egumenul Pahomie al mănăstirei Hurezi din Gorj [32]. Din aceste scrisori aflăm că prin 1802 bătrînul boier supărat pe amintitul egumen hurezean, cît şi pe cel al Bistriţei oltene şi pe un vistier Ursachi îl desărcinează pe acesta din urmă şi însărcinează pe un Hristea buluc-başa să-i găsească doi cai buni. Mai ştim tot de acolo că la 17 iunie 1802 Nicolae banul scrie aceluiaşi Pahomie că : „l-am învăţat prin grai pe Hristea buluc-başa" că dîndu-i bani să-i trimeată cei doi telegari, şi acest ofiţeraş de cavalerie turcă îi împlineşte dorinţa cumpărînd doi cai buni nemţeşti. Deci Hristea era buluc-başa, adică şef de escadron de călăreţi şi prin urmare era un bun cunoscător în ale cailor. Să-i fi dăruit Nicolae banul acestui credincios şi priceput slujitor o întindere de loc la marginea stăpînirilor sale spre miază-noapte, pe o lungime de 17 stînjeni ? Nu ştim, dar o prezumăm căci nu este zis ca un influent personagiu ca Nicolae Brăncoveanu — la 1802 pe vremea schimbului de scrisori amintite era chiar Caimacan al Ţării Româneşti, — să nu fi putut să înalţe ca recunoştinţă pe un om de casă, fost buluc-başa, la rang de medelnicer, care era atunci printre dregătoriile minore aşa cum o găsim adesea la persoane care îşi încep ascensiunea.

Nu am putut urmări pe cale documentară schimbările care vor fi survenit aci pentru stăpînii acestui mic loc, nu departe de începutul străzii Filiti ce se îndreaptă spre Calea Victoriei.

Doftor Silvestru. Despărţit prin uluci spre miază-noapte, locul fost al acelui Hristea medelnicerul de la 1804, se învecina cu locul unui doctor Silvestru.

Acesta este reputatul medic de obîrşie macedoneană, cunoscut ca un reprezentant al familiei Filiti, nepotul luminatului fost mitropolit al Ţării Româneşti, Dosithei, acel întemeietor al aşezămîntului cultural ce i-a purtat numele şi care a dăinuit mai bine de un secol, dînd ţării noastre multe lumini în diferite ramuri ale culturii minţii [33].

Ca fiu al lui Costea Cremidi şi al unei Haido, fiica lui Hristea originar din Filate în nordul Macedoniei, Silvestru şi-a luat numele de familie : Filiti. Sorţii l-au îndemnat a veni în ţara noastră unde unchiul său Dosithei era egumen la mănăstirea Sfîntului Ion cel Mare. Chiriarhul şi-a încredinţat nepotul de soră însemnatului dascăl Manase Eliade, care l-a învăţat buchea cărţii, şi tînăr încă, l-a trimis la Halle şi Göttingen în Germania de unde s-a întors cu patalamale bune în Bucureşti, şi aci s-a îndeletnicit cu tămăduirea celor obidiţi şi nevoiaşi.

[32] I. Ionaşcu, *op. cit.*, (menţionat aci la nota 26).
[33] Ion C. Filitti, *Aşezămîntul Dosithei Filitti.*

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

Nu am putut afla nimic precis cu privire la stăpînirile luminatului doctor aci lîngă biserica sfîntului Dumitru, pe care o va ctitorisi o altă rudă a sa Costandie episcopul Rîmnicului la 1819. Se știe doar că acea casă pe care o aflăm încă azi chiar în fața străzii Filiti care nemurește pe marele filantrop Dosithei Filiti, a fost ridicată de el.

Copiii lui Silvestru doctorul, au prețuit mai mult numele de familie al maicii lor care cobora dintr-un neam cu legături strînse cu boerimea țării, era din familia Măneștilor, și s-au numit Mănescu.

La 1832 aflăm ca stăpînă asupra caselor pe : „dumneaei Zmaranda Silvestrina", care era văduva lui Silevstrache doftorul.

Casa a fost clironomisită de către fiul doftorului : Dumitru Mănescu care moare fără scoborîtori, încît pe semne casele vor fi fost vîndute. Silvestrache doftorul s-a prăpădit în groaznica molimă de ciumă care a bîntuit prin țară la sfîrșitul domniei lui Grigorie Dimitrie Ghika vodă, la 1828, victimă a cumplitei boli.

Casa cu micul loc înconjurat a ajuns pe la sfîrșitul veacului trecut în stăpînirea unei familii Vlasto, care însă nu avea nici o legătură cu cei scoborîtori din protomedicul și marele retor al patriarhiei constantinopolitane din veacul al XVI-lea : Toma Vlasto.

Loc fără nume. Aci avem o întindere cu fața la două străzi ale vremii : „Ulița de la sfîntul Dimitrie spre Brâncoveanu" ce pornește din fața bisericii cunoscută mai ieri, alaltăieri cu numele de : „Biserica de Jurămînt" și mai înainte : „Biserica Bălăceanului" prin veacul al XVII-lea, și „Podul de la domnița Văcăreasca spre Curtea Veche", actuala stradă 30 Decembrie, care în scurgerea veacurilor și-a schimbat de patru ori numele : mai întîi „Ulița Șlicarilor" — la 1804 locuiau aci lîngă acest loc șlicarii boiangii —, apoi „Ulița Franțuzească" prin veacul trecut, căreia la 1866 i s-a dat numele de : strada Carol I, iar azi strada 30 Decembrie.

Autorul anonim al schiței nu ne amintește nici un nume și totodată nici pentru întinderea de la numerele însemnate pe marginea gîrlei nu ne dă măsurătoarea în stînjeni liniari.

Tot ce am putut descoperi este că la 1832 pe acest teren aflăm ca stăpînă pe o persoană pe care nu o pot identifica în chip precis, este fie o scoborîtoare, fie o rudă a lui Ghiță Lehliu, cunoscută sub numele de Strelikovski-Lehliu.

La colțul celor două străzi s-a ridicat în a doua jumătate a veacului trecut o clădire mare cu două fațade, cunoscută sub numele de : Hotel Budișteanu.

Este peste o jumătate de veac de cînd vrăjit de trecutul orașului nostru de scaun, m-am îndeletnicit cu rîvnă și cu dragoste să șterg colbul de pe hîrtii vechi, să le aflu tîlcul, să le dau viață, bucuros atunci cînd osteninţele mele au adus puțină lumină în întunericul unde au zăcut aceste mărturii ale trecutului atît amar de vreme, încercînd de această dată să arunc o privire înapoi asupra unei frămîntate părți din orașul nostru București.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

Sur la rive de Dambovitza à l'origine du Part Mogoşoaia en 1804

RESUMÉ

En 1899 on a découvert dans les fonds des archives de l'Etat de Bucarest une esquisse concernant les propriètés qui se trouvent au grand coud de la Dimbovita au bout du pont Mogosoaia. Le document fotographique a été redigé en 1804 et comprend tant le cours de la rivière que les petites ruelles, le nom des possesseurs des lieux, les places etc.
L'auteur de l'étude analyse chacune des ces propriètés en partant du Pont qui mène à la Nouvelle Cour de la colline Spire jusqu'au terrain de l'ancienne cour. De cette façon on étudie les propriètés du monastère St. Jean, de la princesse Vacaresco, de la princesse Magureanca, du la cathedrale de la famille Floresti et du monastère St. Spiridon le lac Guliano. Un attention particulière est accordée aux terains de la famille Brincoveanu, les plus étendus de la zone toute entière et ensuite aux modestes surfaces où existaient les maisons de Hristea l'écuyer et du docteur Sylvestre.
L'étude basée sur une profonde documentation d'archive et cartographique apporte ses contributions généalogique concernant les familles des grands boyards de Bucarest aux XVII—XIX-ème siècle.

Liste de illustration

1. Esquisse d'après le plan de 1804.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro